

BELÜGYMINISZTERIUM

DR. PINTÉR SÁNDOR
miniszter

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	III / 1525-4 / 2016
Érkezett:	2016 NOV 11.
Példány:	1
Melléklet:	db
Kezelőiroda:	

alkotmánybíró

Budapest

Tárgy: az Alkotmánybíróság megkeresése a személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (XI. 24.) Korm. rendelet alaptörvény-ellenességének tárgyában

Iktatószám: BM/15939/7/2016.

Hiv. szám: III/1523-3/2016.

Tisztelt

A személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (XI. 24.) Korm. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapításával kapcsolatos – fenti hivatkozási számú – megkeresésével összefüggésben az alábbiakról tájékoztatom.

I. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek személyazonosító igazolványra való jogosultsága hiányának jogi háttere

A személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló – 2016. január 01-jétől nem hatályos – 168/1999. (X. 24.) Korm. rendelet 10. § d) pontja kimondta, hogy megszűnik az állandó személyazonosító igazolványra való jogosultság, ha a bevándorolt, letelepedett jogállású polgár megszerzi a szabad mozgás és tartózkodás jogát, mindaddig, amíg e joga fennáll.

A személyazonosító igazolvány kiadása és az egységes arcképmás- és aláírás-felvételezés szabályairól szóló 414/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet hatályos szabályozása – összhangban a korábbi szabályozással – kimondja, hogy állandó személyazonosító igazolvány annak a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás hatálya alá tartozó magyar állampolgárnak, bevándorolt, letelepedett, menekült vagy oltalmazott jogállású személynek adható, aki személyazonosságát és a személyazonosító igazolványban szereplő adatait az e rendeletben meghatározott okiratokkal igazolja.

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmvtv.) 88. § (4) bekezdése szerint a letelepedési vagy bevándorlási engedéllyel rendelkező EGT-állampolgár vagy családtag kérelmére – a feltételek vizsgálata nélkül – állandó tartózkodási jogot igazoló okmányt kell kiállítani.

fennálló családtagi kapcsolatát, valamint kérelmezi a szabad mozgás és tartózkodás jogát tanúsító okmány kiállítását.

Fentiekre tekintettel aggályos az érintett azon hivatkozása, amely szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező státuszt nem kezdeményezte, és státusza megváltoztatására megkérdése és értesítése nélkül került volna sor.

Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelv 4. cikk (3) bekezdés értelmében a tagállamok állampolgáraik részére az állampolgárságot feltüntető személyazonosító igazolványt vagy útlevelet állítanak ki és hosszabbítanak meg. Ezek alapján a tagállamok saját állampolgáraikat kötelesek személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel ellátni.

A személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (X. 24.) Korm. rendelet 10. § d) pontja tehát az Európai Unióhoz történő csatlakozásra, valamint ennek következtében az átültetendő uniós szabályozásra vezethető vissza.

II. A személyazonosító igazolvány hiánya vet-e fel problémát hatósági eljárásokban, vagy bármely magyarországi jogviszony létesítése során?

Az idegenrendészeti hatósági eljárásokban nem jelent akadályt az a tény, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személynek megszűnik a személyazonosító igazolványra való jogosultsága. A személyi igazolványra való jogosultság hiánya a magyarországi ügyletkötésnek, illetve jogviszony létesítésnek nem képezi akadályát, ugyanakkor – a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalhoz érkezett jelzések alapján – a mindennapi ügyintézés során (pl. nem megfelelően felkészült banki ügyintéző eljárása esetén) a jogosultság hiánya okozhat nehézséget.

III. Úti okmányokkal való ellátás szabályai

A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 4. § a) pontja értelmében úti okmány a magánútlevel, a hivatalos útlevel, valamint nemzetközi szerződésben, továbbá a Kormány rendeletében meghatározott, a külföldre utazásra, illetve az onnan való visszatérésre jogosító hatósági igazolvány, bizonyítvány vagy irat.

Az úti okmányra – ha törvény vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik – a magyar állampolgárok jogosultak.

Úti okmány kiállítására az idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) szabályai alapján jogosult, a Harmtv. hatálya alá tartozó személyek részére.

A Harmtv. 1. § (3) bekezdése alapján a Harmtv. – a (4)-(5) bekezdésben foglalt kivétellel – nem alkalmazható a külön törvény (Szmtv.) alapján a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre.

A Harmtv. 1. § (4) és (5) bekezdése szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek közül kivételként csupán harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagok esetében alkalmazhatóak a Harmtv.-nek az EK letelepedési engedélyre vonatkozó, valamint a hontalan státusz megállapítására és a hontalanok úti okmánnyal történő ellátására vonatkozó rendelkezései, valamint akkor lehet még esetükben a Harmtv. szabályait alkalmazni, ha harmadik ország állampolgárságával rendelkező

személyek, és az Szmtv. szerinti tartózkodási jogosultságuk megszűnését követően a Harmtv. szerint tartózkodásra jogosító engedély iránti kérelmet nyújtanak be.

Az idegenrendészeti hatóság háromféle úti okmányt jogosult kiállítani a harmadik országbeli állampolgárok részére.

1. A Harmtv. 83. § (1) bekezdése értelmében az idegenrendészeti hatóság a bevándorolt, illetve a letelepedett harmadik országbeli állampolgárt – kérelmére, külföldre utazás céljából – Magyarország területére visszatérésre jogosító úti okmánnyal láthatja el, ha származási országa érvényes úti okmányával nem rendelkezik, és az rajta kívül álló okból nem pótolható.

2. A Harmtv. 85. § (1) bekezdése kimondja, hogy az idegenrendészeti hatóság a Magyarország területén tartózkodó hontalant – kérelmére, külföldre utazás céljából – az érvényesség idején belül Magyarország területére történő visszatérésre jogosító úti okmánnyal látja el.

3. Az egyszeri utazásra jogosító úti okmányt a Harmtv. 84. §-a szerint az idegenrendészeti hatóság adhat ki a harmadik országbeli állampolgár részére az állandó tartózkodási helye szerinti országba történő visszatéréséhez, ha elveszett vagy megsemmisült úti okmánya nem pótolható.

Budapest, 2016. november „04.”

Üdvözlettel:

Dr. Pintér Sándor
Dr. Pintér Sándor

